

Som absolvent vysokej školy a chcem byť úspešný na výberovom pohovore

Vo väčších spoločnostiach, ktoré obsadzujú viac pracovných pozícií súčasne, má na začiatku výberového procesu personalista k dispozícii približne 400 životopisov. Po zaslaní životopisu nasleduje ich selekcia, na základe ktorej personalista vyberie približne 200 vhodných kandidátov, ktorých osloví. V mnohých spoločnostiach predstavuje prvú časť výberového procesu krátky telefonický pre-screening v trvaní 5-30 minút. Po telefonickom pre-screeningu je približne 60 úspešných kandidátov pozvaných na osobné stretnutie/pohovor. Po osobnom stretnutí s personalistom nasleduje v mnohých spoločnostiach stretnutie s team leadrom/managerom. Na základe úspešnosti na osobnom stretnutí následne spoločnosť prijme približne 20 zamestnancov. Hlavným cieľom výberového procesu je nájsť správneho človeka na správne miesto.

Telefonický pre-screening

Zameranie telefonického rozhovoru je rôzne v závislosti od zamerania a potrieb spoločnosti, avšak existuje niekoľko všeobecných rád ako zvýšiť úspešnosť počas telefonického rozhovoru:

- Kontrolujte si zmeškané hovory, smsky, e-maily. Ak sa vám personalista nedovolá, kontaktujte ho späť. Približne 30% kandidátov sa spätne personalistovi neozve a zároveň nereaguje ani na zaslané smsky alebo e-maily.
- Ak Vás personalista kontaktuje nesnažte sa vyhnúť rozhovoru a presunúť ho na iný termín, aby ste si našťudovali informácie o spoločnosti, doučili sa cudzí jazyk alebo boli vo vhodnom prostredí. Personalista v priemere kontaktuje 30 kandidátov za deň ohľadom telefonického pre-screeningu a v niektorých prípadoch sa vám spätne vie ozvať až po niekoľkých dňoch. Samozrejme, ak ste v situácii, kedy sa naozaj rozhovor nemôže uskutočniť, dohodnite si iný termín telefonického pre-screeningu a termín prispôbte možnostiam personalistu.
- Snažte sa odpovedať na otázky personalistu rozvitými vetami. Opíšte vaše štúdium, pracovné skúsenosti alebo motiváciu, prečo ste sa rozhodli zasiať váš životopis do danej spoločnosti. Dvojslovné odpovede na každú otázku neposkytnú personalistovi viac informácií ako máte uvedených v životopise.
- Pri odpovediach nelistujte v papieroch, pripravených poznámkach, neklikajte a nehľadajte slovo (v konverzácií v cudzom jazyku) na internete.

- Snažte sa pôsobiť počas rozhovoru prirodzene. Preafektovaný, arogantný, príliš sebavedomý prejav, vulgárnosť, nadávky a krik na personalistu určite zapôsobia, avšak v negatívnom smere.
- Majte pozitívny prístup k pracovnej príležitosti aj sami k sebe a počas rozhovoru sa usmievajte. Frustrovaného absolventa, ktorý je znechutený z mnohých odmietnutí spoločnosti nehľadajú.

Osobné stretnutie/pohovor

Ak je kandidát úspešný počas telefonického pre-screeningu vo väčšine spoločností nasleduje osobné stretnutie s personalistom a priamym nadriadeným z konkrétneho oddelenia.

Ako sa pripraviť na osobné stretnutie/pohovor:

- Pred osobným stretnutím je vhodné, ak si naštudujete meno osoby, s ktorou máte dohodnuté stretnutie, pozrite si adresu spoločnosti. Pred pohovorom si zároveň naštudujte informácie o spoločnosti (ako dlho pôsobí na trhu, v akých krajinách má zastúpenie, akej oblasti sa venuje. Pozrite si viac informácií na web stránke spoločnosti.
- Naštudujte si „job description“, teda popis pracovnej pozície, na ktorú ste sa hlásili (ak sú v popise pozície skratky, technické výrazy, softvéry s ktorými ste sa nestretli, naštudujte si aspoň základné informácie o nich).
- Na pohovor prídte s predstihom (minimálne 5-10 minút pred začiatkom pohovoru) a nemeškajte. Personalista má na vás vyhradený čas, ak prídete s oneskorením viac ako 20 minút, pravdepodobne sa v daný deň pohovor už neuskutoční. Ak sa vyskytnú neočakávané okolnosti, pre ktoré sa pohovoru nemôžete zúčastniť, informujte o tom vašu kontaktnú osobu v spoločnosti.
- Aj keď väčšina personalistov sa zameriava na kandidáta komplexne, prvý dojem je podstatný v akomkoľvek kontakte. Na pohovor prídte upravený. Pred pohovorom sa neodporúča fajčiť a piť alkoholické nápoje. Čo sa týka oblečenia, odporúčaný dresscode je „smart casual“. U mužov sa odporúča oblek alebo sako, košeľa, nohavice (vyhnite sa teniskám, riflami, v lete „flip flops“, šortky, tričko). U žien sa odporúča kostým alebo sako, košeľa, nohavice/sukňa v dĺžke maximálne 5 cm nad kolenami, lodičky alebo topánky na nízkom opätku (vyhnite sa príliš krátkym sukniam, hlbokým výstrihom, výraznému make-upu, výrazným odtieňom lakov na nechty, „flip flops“). Celkovo je vhodnejšie uprednostniť oblečenia sivej, hnedej, šedej farby resp. vyhnúť sa sýtym farbám ako je krikľavá ružová, červená, žltá.
- Pred pohovorom si premyslite (aj nahlas povedzte) odpovede na otázky, ktoré sa vás môžu na pohovore opýtať. Zamyslite sa nad štúdiom na univerzite, aké predmety ste absolvovali, ako súvisí vaše štúdium s danou pracovnou pozíciou; nad pracovnými skúsenosťami (pri absolventoch aj práca popri štúdiu), opíšte detailne náplň práce, čo ste sa naučili, čo bolo pre vás najnáročnejšie, s akými programami alebo softvérmi ste pracovali, s koľkými kolegami v tíme ste spolupracovali, prečo ste odišli z predchádzajúceho zamestnania. Čo vás motivuje v práci a naopak, čo je pre vás limitom. Akú prácu hľadáte, čomu sa chcete venovať, aké sú vaše očakávania od budúcej práce.

Premyslite si vlastné silné a slabé stránky, čo viete spoločnosti ponúknuť. Premyslite si konkrétne situácie, ktoré boli pre vás stresujúce alebo sa týkali konfliktu v tíme. Pri odpovediach sa snažte uvádzať konkrétne príklady. Vyhnite sa generalizácií a všeobecným, nič nevypovedajúcim odpovediam (som zodpovedný, flexibilný, rád pracujem v tíme, zvládam stresové situácie a pod.). Snažte sa byť autentický, hovorte o konkrétnych príkladoch, kde sa prejavila vaša zodpovednosť, avšak neklamte, personalista to veľmi rýchlo odhalí.

- Pred pohovorom si premyslite platové očakávania. Pozrite si priemerný plat v danom regióne a na dané pozície, avšak zvažte si skôr hranicu, pod ktorú by ste vzhľadom na životné náklady nechceli klesnúť. Často krát uvedený priemerný plat na danú pozíciu nie je reálny. Zvažte si aj možnosť nástupu.
- Vhodné je napísať si pred pohovorom otázky na ktoré sa personalistu chcete opýtať (napr. veľkosť tímu, kto je priamym nadriadeným, možnosť cestovania, ako bude prebiehať ďalší výberový proces, v akom dátume môžete očakávať spätnú väzbu na pohovor).

Pre absolventov vysokých škôl počas samotného pohovoru je najdôležitejšie ostať emocionálne stabilným, počas pohovoru udržiavať primeraný očný kontakt s personalistom, vyhnúť sa výraznej gestikulácii (točenie sa na stoličke, tleskanie). Snažte sa pôsobiť prirodzene a byť naozaj sám sebou (extrémne sebavedomie, ale aj nesmelosť nie sú najvhodnejšou stratégiou ako uspieť). Neklamte a neprikrášľujte vlastné skúsenosti alebo náplň vašej predošlej práce. Nebojte sa priznať a hovoriť o svojich nedostatkoch, je vítané, ak aj poukážete na spôsob ako sa snažíte pracovať na svojich slabých stránkach. Snažte sa neodpovedať dvojslovnými odpoveďami a zároveň aktívne počúvajte. Vyjadrujte sa stručne a zrozumiteľne. Pripravte sa aj na možnú konverzáciu v cudzom jazyku, ktorý máte uvedený v životopise (ak si uvediete úroveň B1/mierne pokročilý personalista predpokladá, že viete komunikovať v danom jazyku).

Po pohovore sa personalistovi poďakujte za čas vyhradený na pohovor a nezabudnite na prirodzený stisk ruky pri odchode zo spoločnosti. Vhodné je po pohovore napísať personalistovi e-mail, v ktorom sa mu poďakujete za príležitosť stretnúť sa osobne. Váš životopis, absolvovaný telefonický pre-screening alebo osobný pohovor je príležitosťou, aby vás personalista lepšie spoznal. Základom je dôkladne sa na pohovor pripraviť. V prípade neúspechu je veľmi podstatné nestratiť motiváciu a reagovať na iné pracovné príležitosti. Každý personalista hľadá správneho človeka na správne miesto a ak nie ste vhodným kandidátom pre jednu spoločnosť, neznamená to, že v ďalšej spoločnosti neuspejete – **Just Grab Your Chair**.

Mgr. Eva Hruščová

Recruitment & Training Specialist

LafargeHolcim European Business Services, Košice